

10

ICEBERG

TARİH

SORU BANKASI

MUSTAFA NAR

AKILLI TAHTAYA UYUMLU

ÖSYM SORULARI

SORU SAYISI: 820

SORU ÇÖZÜM /
KONU ANLATIM VİDEOLU

ORTA
DÜZEY

Ön Söz

Neden ICEBERG?

ICEBERG; okyanuslarda deniz akıntıları ve rüzgârlarla sürüklenerek yüzen büyük buz kütesidir. ICEBERG'in suyun üzerinde bulunan %10'luk kısmını destekleyen ve görünmesini sağlayan, suyun altındaki görünmeyen %90'lık kısmıdır. Bu kitabı hazırlarken ICEBERG'in görünmeyen kısmının görünen kısma olan bu katkısından biz de etkilendik.

Elinizdeki kitabı; görünen bir soru bankasından öteye taşıyarak konu eksiklerinizi tamamlamanızı sağlayacak detaylı konu anlatım videoları, çözmekte zorlandığınız soru tiplerinin stratejilerini öğrenebileceğiniz çözüm videoları ve çıkmış sınav sorusu deneyimini yaşamanız için ÖSYM sınav soruları ile görünmeyen bir kısım oluşturduk.

Millî Eğitim Bakanlığının uygulamaya koyduğu yeni öğretim programlarına uymakla birlikte ÖSYM'nin son yıllarda sorduğu soruları inceleyerek hazırladığımız kitaplarımızla siz değerli öğrencilerimizin yükünü hafifleterek öğrenmenizi kolaylaştırmayı ve bunu kalıcı hâle getirmeyi amaçladık.

Uzman yazarımız tarafından büyük bir özveriyle hazırlanan **10. Sınıf ICEBERG Tarih Soru Bankası** kitabının sizlere yararlı olacağına ve başarı yolunda hızlı ilerlemenizi sağlayacağına gönülden inanıyoruz.

İhtiyaç duyduğunuz her an **Konu Anlatım ve Soru Çözüm Videolarıyla 7/24** yanınızdayız. Başarılar ve verimli çalışmalar diliyoruz.

Yayın Yönetmeni
Eyüp Eğlence

Yazarın Sana Mesajı Var

Sevgili Öğrencimiz,

Elinizdeki kitabı hem okula hem de üniversite sınavına destek olmak amacıyla kaleme aldık. Kitabın temel özelliklerini şöyle sıralayabiliriz:

- Millî Eğitim Bakanlığının yeni öğretim programına göre bütün kazanımları eksiksiz bir şekilde hazırladık.
- Siz öğrenciler okulda ders kitabından konuları işlerken aynı konu sırasına göre bizim kitabımızı takip edebilmenize dayalı bir anlayışa yer verdik.
- En iyi ders, özel ders olduğu için elinizdeki kitabı da özel ders mantığına göre hazırladık.
- Mikro konu girişlerinde konu anlatımı videolarıyla konuyu ayrıntılı öğrenmeni sağladık.

10. Sınıf ICEBERG Tarih Soru Bankasını,

- **19 Mikro Konuya** bölerek hazırladım.
- **Konu Anlatım Videolarını** içeren karekodun olması, kitabımızın en önemli özelliklerinden biridir. Her mikro konunun girişinde konuyu detaylı anlatan konu anlatım videolarını izleyerek eksiklerinizi tamamlayabilirsiniz.
- **Testler** ile öğrendiğiniz mikro konuyu pekiştirmenize yardımcı oldum.
- **Soru Çözüm Videolarıyla** testlerde çözemediğiniz soruların çözümüne ulaşmanızı sağladım.
- **Ünite Tekrar Testleri** ile her ünitenin sonunda ünitenin bütün mikro konularını kapsayan sorulara yer verdim.

Başarılar ve verimli çalışmalar diliyorum.

Mustafa Nar

İÇİNDEKİLER

ÜNİTE 1: YERLEŞME VE DEVLETLEŞME SÜRECİNDE SELÇUKLU 7 - 22

1. Mikro Konu: Anadolu'ya Türk Göçleri, Anadolu'nun Türkleşme Süreci,
Türkiye Selçuklu Devleti (1077 - 1308) 8
2. Mikro Konu: Anadolu'da Devletleşme Süreci, Haçlı Seferleri ve Sonuçları 12
3. Mikro Konu: Anadolu'da Moğol Tehlikesi 16

ÜNİTE 2: BEYLİKTEN DEVLETE OSMANLI SİYASETİ (1302 - 1453) 23 - 50

4. Mikro Konu: Aşiretten Beyliğe 24
5. Mikro Konu: Beylikten Devlete - Rumeli'de Genişleme 30
6. Mikro Konu: Anadolu'da Türk Siyasi Birliğinin Kurulma Çabaları,
Ankara Savaşı ve Fetret Devri (1402 - 1413) 42

ÜNİTE 3: DEVLETLEŞME SÜRECİNDE SAVAŞÇILAR VE ASKERLER 51 - 68

7. Mikro Konu: Osmanlı Askerî Teşkilatı'nın Kurulma Süreci, Tımar Sistemi ve Tımarlı Sipahiler 52
8. Mikro Konu: Yeniçeri Ocağı'nın Kurulması - Kapıkulular 60

ÜNİTE 4: BEYLİKTEN DEVLETE OSMANLI MEDENİYETİ 69 - 86

9. Mikro Konu: Anadolu'nun İslamlaşması 70
10. Mikro Konu: Osmanlı'da İlim ve İlmiye Sınıfı 76
11. Mikro Konu: Sözlü ve Yazılı Kültür 80
12. Mikro Konu: Zanaat, Sanat ve Kültür Faaliyetleri 82

ÜNİTE 5: DÜNYA GÜCÜ OSMANLI (1453 - 1595) 87 - 118

13. Mikro Konu: İstanbul'un Fethi ve Fethin Stratejik Etkileri - İslam Dünyası Liderliğine 88

14. Mikro Konu: I. Süleyman (Kanuni) Dönemi Batıdaki ve Doğudaki Siyasal
Güçlerle Mücadeleler 98

ÜNİTE 6: SULTAN VE OSMANLI MERKEZ TEŞKİLATI 119 - 136

15. Mikro Konu: Topkapı Sarayı ve Divân-ı Hümayun 120

16. Mikro Konu: Osmanlı Devlet Anlayışı 124

ÜNİTE 7: KLASİK ÇAĞDA OSMANLI TOPLUM DÜZENİ 137 - 150

17. Mikro Konu: Osmanlı Millet Sistemi 138

18. Mikro Konu: Osmanlı Devleti'nde Günlük Yaşam 142

19. Mikro Konu: Osmanlı Üretim ve Ekonomik Yapısı 144

CEVAP ANAHTARI 151 - 152

YERLEŞME VE DEVLETLEŞME SÜRECİNDE SELÇUKLU

İZİNSİZ ÇOĞALTILAMAZ, BASILAMAZ ÖRNEKTİR.

1. XI. yüzyılda Anadolu'ya yönelik Türkmen göçlerinin yaşanmasında aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Köseadağ Savaşı'nın
- B) Karahanlı ve Gaznelilerin Oğuzlara baskısının
- C) Babailer İsyanı'nın
- D) Moğol istilasının
- E) Harzemşahlara baskılarının

2. XI. asrın ikinci yarısında Bizans Devleti'nin siyasal sorunlar yaşamasının ve karışıklıklar içinde olmasının;

- I. Anadolu'da Türk varlığının giderek güçlenmesi,
 - II. Oğuzların (Türkmenler) Anadolu'yu yurt tutma amacıyla akınlarını yoğunlaştırması,
 - III. Türk - Moğol gerginliğinin yaşanması
- durumlarından hangilerine neden olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

3. XI. yüzyılın ikinci yarısından itibaren Horosan'dan Anadolu'ya yapılan kutlu yolculuk süreci öncelikle aşağıdaki devletlerden hangisinin egemenlik alanlarının daralmasına neden olmuştur?

- A) Harzemşahlara
- B) Bizans
- C) Eyyübler
- D) Memlükler
- E) Anadolu Selçukluları

4. "Türklerin kudreti dolayısıyla Rumlar, şarktaki bütün şehir ve kalelerini bırakıp gidiyor; bu bölgeleri onlara terk ediyor ve onların yerleşmesine imkân veriyorlar."

Bir Gürcü kaynağında yer alan bu bilgiye göre aşağıdaki genellemelerden hangisine ulaşamaz?

- A) Bizans'ın egemenlik alanlarının daraldığı
- B) Türklerin Anadolu'ya yönelik akınlarını yoğunlaştırdığı
- C) Osmanlı - Bizans çatışmalarının yaşandığı
- D) Türklerin Anadolu'ya yerleştiği
- E) Türkiye tarihinin başladığı

5. Anadolu'nun yurt tutulmasına;

- I. Selçuklu Sultanı Arslan Yabgu ve Çağrı Bey'in keşif hareketleri,
- II. Sultan Alparslan'ın "Fethedilen yer, fethedenindir." anlayışına yer vermesi,
- III. Pasinler Savaşı'nda Bizans'ın Selçuklular karşısında yenilmesi

gelişmelerinden hangilerinin katkısının olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

6. Karahanlı ve Gazneli baskılarının artması sonucu Horosan'da sıkışan Oğuzlar aşağıdakilerden hangisine öncelik vermiştir?

- A) Büyük Selçukluların barışçıl politikalara yönelmesine
- B) Anadolu'ya yönelik Türkmen göçlerinin yoğunlaştırılmasına
- C) Bizans'a karşı Abbasi desteğinin alınmasına
- D) Türkmen boylarının yerleşik hayata geçirilmesine
- E) Moğol saldırılarının önlenmesine

7. İdaresi altındaki Ermeni, Rum ve Süryanilere karşı ağır vergiler yükleyen Bizans'ın, Ermeni prensliklerinin egemenliğine de son vermesi;
- Selçuklu - Bizans çatışmaları,
 - Moğol tehdidinin artması,
 - Anadolu'da Türk egemenliğinin görülmesi
- durumlarından hangilerine ortam hazırlamıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

8. XI. yüzyıl başlarından itibaren önce keşif hareketleri, arkasından büyük Türkmen göçleri ile Anadolu'ya yönelik yapılan Türkmen akınlarının Anadolu'nun;

- demografik,
- kültürel,
- inanç

yapılarından hangilerinde değişim yaşamasına neden olduğu savunulabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

9. Karahanlı ve Gazneli baskılarının artması sonucu Horosan'da sıkışan ---- Anadolu'ya yönelik Türkmen göçlerinin yoğunlaştırılmasına öncülük etmişlerdir.

Yukarıda verilen boşluğa aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- Uygurlar
- Oğuzlar
- Kıpçaklar
- Sakalar
- Hunlar

10. Anadolu'nun Türk yurdu hâline getirilmesinde;

- Türkmen göçleri,
- Türkmen beyliklerinin imar ve iskân faaliyetleri,
- Selçukluların Bizans'la egemenlik mücadeleleri

unsurlarından hangilerinin katkısının olduğu savunulabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

ÖSYM Sorusu / 2022 TYT

11. Osmanlı Beyliği'nin kurucusu olan Osman Gazi bir boy beyidir. Özellikle XIII. yüzyıl başlarındaki Moğol istilasından kaçan çok sayıda Oğuz boyu, Anadolu'nun farklı bölgelerine dağılmışlardır. Ertuğrul Gazi'ye bağlı olan boylar da Anadolu Selçukluları tarafından Bizans'a sınır olan Söğüt ve Domanic bölgesine gönderilmiştir.

Bu bilgilerden hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- Moğol istilası, Anadolu'daki siyasi düzeni bozmuştur.
- Osmanlı Beyliği, Kuzeybatı Anadolu'da kurulmuştur.
- Oğuzlar, Anadolu'nun Türkleşmesinde etkili olmuştur.
- Anadolu'da büyük göç hareketleri yaşanmıştır.
- Moğollar, Anadolu'nun uç bölgelerinde kalıcı egemenlik kurmuştur.

ÖSYM Sorusu / 2021 TYT

12. Malazgirt Zaferi öncesinde Alp Arslan, Bizans İmparatoru Diyojen'e elçi göndererek barış teklifinde bulunmuştur. Selçukluların savaşmaktan çekindiğini düşünen Diyojen: "Ben üstün ve kudretli durumuma çok para ve çaba harcıyarak eriştim. Barış ancak Selçuklu başkenti Rey'de olur. --- Biz İsfahan'da kışlayacağız, atlarımız ise Hemedan'da." demiştir. Buna karşılık Türk elçisi ise: "Hayvanlarınız Hemedan'da kışlayabilir fakat sizin nerede kışlayacağınızı bilemem." şeklinde cevap vermiştir.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- Selçuklu Devleti'nin Anadolu'ya doğru genişlediğine
- Bizans'ın İslam şehirlerine sahip olmak istediğine
- İki devlet arasında diplomatik girişimlerin bulunduğu
- Türklerin ilerleyişine karşı Haçlı Seferleri'nin başladığına
- Selçuklu Türklerinin Bizans ile savaşı göze aldığına

1. • Horasan için Gazneli - Selçuklu çatışmasının yaşanması
• Malazgirt Zaferi sonrası Sultan Alparslan'ın "Fethedilen yerler fethedenindir." anlayışına yer vermesi

Verilen gelişmelerin aşağıdakilerden hangisine hız kattığı savunulamaz?

- A) Anadolu'ya yönelik Türkmen göçlerinin yoğunluk kazanmasına
B) Haçlı Seferleri'nin yapılmasına
C) Selçuklu - Eyyübi iş birliğinin güçlenmesine
D) Anadolu'daki Türk nüfusun artmasına
E) Bizans'ın siyasal güç kaybı yaşamasına

2. **XI. yüzyıldan itibaren Türkmenlerin Anadolu'da nüfuz alanları kurması,**

- I. yer adlarını Türkçe adlarla değiştirmesi,
II. cami, medrese, darüşşifa gibi sosyal alanlarda hizmet veren yapılar inşa edilmesi,
III. Türk - Moğol gerginliğinin yaşanması

gelişmelerinden hangilerine ortam hazırlamıştır?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I ve III
E) I, II ve III

3. **Anadolu'nun Türkleşmesi ve İslamlaşması sürecine,**

- I. dîn savaşçıları olarak da bilinen gaziler,
II. İslami gaza yolunu seçen Alpler, Alp - Erenler,
III. Abdal olarak bilinen sufiler, dervişler

unsurlarından hangilerinin katkısının olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I ve III
E) I, II ve III

4. **Malazgirt zaferi sonrası Anadolu'da kurulan ilk Türkmen beylikleri arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?**

- A) Karamanlılar
B) Saltuklular
C) Artuklular
D) Mengücekler
E) Danişmentliler

5. • 1072'de Erzurum merkezli kurulan Anadolu'daki ilk Türk beyliğidir.
• Gürcülere ve Haçlılara karşı mücadele etmişlerdir.
• Uç Kümbetler ve Mama Hatun Kervansarayı ile Anadolu'da Türk İslam mimarisi ve sanatına öncülük etmişlerdir.

Verilen bilgiler aşağıdaki ilk Türk beyliklerinden hangisine ilişkindir?

- A) Danişmentliler
B) Saltuklular
C) Artuklular
D) Çaka Beyliği
E) Mengücekler

6. **Anadolu'da kurulan ilk Türk beyliklerinin aşağıdakilerden hangisine katkı sağladığı savunulamaz?**

- A) Yer adlarının Türkçeleştirilmesine
B) Anadolu'nun Türkleşmesine ve İslamlaşmasına
C) Anadolu'da bayındırlık hizmetlerinin verilmesine
D) Anadolu Selçuklu Devleti'nin kurulmasına
E) Bizans'ın egemenlik alanının daralmasına

7. Anadolu'da kurulan ilk Türk beyliklerinin aşağıdakilerden hangisinde etkilerinin olduğu savunulamaz?

- A) Anadolu'yu Tebriz'e ve İran'a bağlayan ticaret yollarının canlılık kazanmasında
- B) Haçlı, Gürcü ve Bizans'a karşı mücadele edilmesinde
- C) Anadolu'da medrese, kervansaray, darüşşifa yapılmasında
- D) Anadolu Türklüğünün güçlenmesinde
- E) Malazgirt Savaşı'nın kazanılmasında

8. Hüküm sürdükleri alanlarda değişik kültürlere karşı hoşgörülü davranan Artuklular, yaşadıkları toprakların Mısır, Suriye, İran'ın ticaret yolları üzerinde bulunmasından dolayı gelişmişlerdir. İmar ve tarımsal faaliyetleri destekleyen Artuklu beyleri saray, camii, türbe, hastane, kale, köprü gibi eserler yaptırarak Anadolu'da Türk kimliğinin yerleşmesinde etkili olmuşlardır.

Artuklulara ilişkin verilenler doğrultusunda Artukluların, Anadolu'da aşağıdaki alanlardan hangisinde doğrudan bir katkılarının olduğu savunulamaz?

- A) Kültürel
- B) Ekonomik
- C) Demografik
- D) Askerî
- E) Bayındırlık

9. Anadolu Selçuklu Sultanı I. Kılıçarslan'a Haçlılara karşı destek veren Danişmentliler, Antakya Haçlı Prenslığı ve Kastamonu'yu işgal eden Bizans'la mücadele etmişlerdir. II. Kılıçarslan'a karşı Bizansla işbirliği yapan Danişmentliler, 1178'de Anadolu Selçuklu Devleti'ne bağlanmıştır.

Bu bilgilere göre;

- I. siyasal güçlerin çıkarları doğrultusunda hareket ettiği,
 - II. Türklerin, Haçlılara karşı her zaman birlikte olduğu,
 - III. Anadolu Selçuklu Devleti'nin en geniş sınırlara ulaştığı
- yargılarından hangilerine ulaşılabilir?**

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) II ve III

10. I. Horasan için Gaznelilerle mücadele edilmesi
II. Horasan'dan Anadolu'ya göçler yapılması
III. Malazgirt Savaşı sonrası Anadolu'ya Türk göçlerinin yoğunlaşması
IV. Anadolu'da Türk nüfusunun eskiye oranla daha da artması
V. Moğol istilasının yaşanması

Verilen gelişmelerden hangileriyle Anadolu'da kurulan ilk Türk beyliklerinin ortaya çıkması arasında doğrudan ilişki kurulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve IV
- E) IV ve V

11. XI. yüzyılın II. yarısından itibaren,

- Danişmentlilerin Yağıbasan Medresesi,
- Artukluların Malabadi Köprüsü,
- Mengüceklerin Divriği Ulu Cami,
- Saltukluların Üç Kümbetler

gibi eserler bırakmaları Anadolu'da kurulan ilk Türk beyliklerinin;

- I. kültürel,
- II. sosyal,
- III. dini

alanlardan hangilerinde faaliyetlere yer verdiklerini gösterir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

ÖSYM Sorusu / 2020 TYT

12. Anadolu Selçuklu Devleti, 8 Mart 1220'de Venedik ile dostluk ve ticaret anlaşması yapmıştır. Buna göre Selçuklu topraklarında Venediklilerin kendi aralarında veya diğer yabancılarla olan anlaşmazlıklara, oluşturulacak bir mahkeme heyeti tarafından bakılmasına izin verilmiş ancak hırsızlık ve adam öldürme gibi suçlarda Selçuklu mahkemelerinin yetkili olduğuna karar verilmiştir.

Bu bilgiyle;

- I. Hristiyanların tek temsilcisinin Venedikliler olduğu,
 - II. Venedik'e Selçuklu ülkesinde ayrıcalıklar tanındığı,
 - III. Selçuklu sultanının ticareti canlandırmak istediği
- yargılarından hangilerine ulaşılabilir?**

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

1. Türkiye Selçukluları, XI. yüzyıl sonlarından itibaren Haçlı ve Bizans'la mücadelelere öncelik vererek Bizans sınırında uc teşkilatı sistemine yer vermiştir.

Türkiye Selçukluları'nın bu tutumu aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

- A) Türkmenlerin iskânına önem verilmesiyle
B) Moğol tehdidine karşı önlem alınmasıyla
C) Anadolu'daki Türk siyasi birliğini kurma çabasıyla
D) Anadolu'daki gayrimüslim nüfusun azaltılmasıyla
E) Meliklerin yönetim tecrübesi kazanmasının önemsenmesiyle

2. Bizans'ın önemli şehirlerinden biri olan 1075'te İznik'i ele geçirerek kurduğu Anadolu Selçuklu Devleti'nin başkenti yapan Kutalmışoğlu Süleymanşah, Büyük Selçuklu Devleti'nden bağımsız hareket etmiştir.

Kutalmışoğlu Süleyman Şah'ın bu tutumuna;

- I. "Fethedilen yerler fethedenindir." anlayışının görülmesi,
II. klasik Türk veraset sisteminin etkisi,
III. Anadolu'nun yurt edinilmesi

durumlarından hangilerinin ortam hazırladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I ve III
E) II ve III

3. Anadolu Selçukluları uc teşkilatına;

- I. Alpler ve Gaziler,
II. Sufi dervişler ve abdallar,
III. Türkmen aşiretler

unsurlarından hangilerini iskân ettirmiştir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız III
C) I ve II
D) II ve III
E) I, II ve III

4. 1077'de İznik'te Kutalmışoğlu Süleyman Şah'ın bağımsızlık ilan etmesiyle kurulan Anadolu Selçukluları'na ilişkin olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Haçlı seferlerine karşı mücadele eden siyasal güç olması
B) Anadolu'nun Batısı'nda, Bizans sınırında kurulması
C) Bizans'la mücadelelerinde etkili sonuçlar alması
D) İznik'ten sonra başkent olarak Konya'yı merkez edinmesi
E) Balkanlar'da Türk nüfusun yerleşmesini sağlaması

5. Anadolu Selçukluları;

- I. Malazgirt,
II. Miryokefalon,
III. Köseadağ

savaşlarından hangilerini Bizans kuvvetleriyle yapmıştır?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) II ve III

6. • Bizans'ın, Selçuklu'nun başkenti Konya'yı ele geçirmesine karşı Selçuklular ile Bizans arasında çıkan savaştır.
• Bizans'ın Anadolu'daki siyasi üstünlüğünün sona ermesine neden olan gelişmedir.

Verilen gelişmeler aşağıdaki savaşlardan hangisiyle ilişkilidir?

- A) Katvan
B) Dorileon
C) Miryokefalon
D) Köseadağ
E) Malazgirt

7. Horasan'dan Anadolu'ya boylar hâlinde göç eden Oğuz Türkleri, konargöçer kültürünün getirdiği özellikler ve her an düşmanla karşılaşma ihtimalinden dolayı güçlü, disiplinli ve teşkilatlı olma ihtiyacı hissetmişlerdir.

Bu bilgiler doğrultusunda Oğuz Türkleri'nin;

- I. Anadolu üzerinde nüfuz kaybı yaşayan Bizans'ın egemenlik alanlarına yerleşme,
II. Anadolu halkının kendini güvende hissetmesini sağlayacak dinî hoşgörüyü önemseme,
III. düzen, disiplin ve güvenliği sağlayabilecek teşkilatlı yapıyı kurma

tutumlarından hangilerini önemsedikleri savunulabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve III
E) I, II ve III

8. Türkiye Selçuklu Devleti'nde merkezi yönetimin dışında ülke idari yönden eyaletlere ayrılmıştı. Eyaletlerin başında ---- denilen askerî vali bulunurdu. Önemli eyaletlere şeh-zadeler ---- ünvanıyla atanırlardı. Şehirlerin güvenliğinden ---- denilen görevliler sorumluydu.

Verilen boşluklara sırasıyla aşağıdakilerden hangileri getirilmelidir?

- A) Uç beyi - Subaşı - Atabey
B) Emir - Melik - Subaşı
C) Melik - Atabey - Uç boyu
D) Subaşı - Melik - Atabey
E) Emir - Subaşı - Uç beyi

9. Aşağıdakilerden hangisi Anadolu Selçukluları Dönemi'ne ait eserlerden biri değildir?

- A) Gevher Nesibe Darüşşifası
B) Hunat Hatun Külliyesi
C) Nizamiye Medresesi
D) Sırçalı Mescidi
E) Karatay Medresesi

10. II. Haçlı Seferi'ne katılan Papa Odode Deuil'un Selçuklu egemenliğindeki toprakları Türkiye olarak kayıtlara geçirmesi;

- I. Anadolu'nun büyük oranda Türkleştiği,
II. Bizans'ın egemenlik alanlarının daraldığı,
III. Anadolu'nun "Türk Yurdu" olma kimliğinin kesinleştiği
yargılarından hangileriyle paralellik gösterir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

11. XI. yüzyılın sonlarından XII. yüzyılın sonlarına kadar Selçukluların Haçlı ve Bizans'la mücadele etmelerinin etkileri arasında aşağıdakilerden hangisinin yer aldığı savunulamaz?

- A) İznik'in elden çıkmasının
B) Bizans'ın siyasi güç kaybı yaşamasının
C) Anadolu'dan geçen ticaret yollarının öneminin azalmasının
D) Anadolu'nun uc bölgelerinde Türkmenlerin bağımsızlık ilan etmelerinin
E) Anadolu'da Türk egemenliğinin yerleşmesinin

12. Kudüs'ü ele geçirmek amacıyla Papa öncülüğünde başlayan Haçlı Seferleri'nin;

- I. Anadolu Selçuklu Devleti'nin başkentinin değişmesi,
II. Anadolu'daki sosyoekonomik düzenin bozulması,
III. Orta Doğu'da ilk Haçlı kontluklarının kurulması
gelişmelerinden hangilerine neden olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

ÖSYM Sorusu / 2019 AYT

13. Haçlı Seferleri sırasında birçok soylunun ölmesi Avrupa'daki toprakların sahipsiz kalmasına neden olmuştur. İstanbul 1204'te Latinlerin egemenliğine girmiştir. Hristiyanlarca kutsal kabul edilen yerler Türklerin mücadeleleri sayesinde Müslümanların egemenliğinde kalmıştır.

Buna göre, Haçlı Seferleri'nin sonuçlarının aşağıdaki gelişmelerden hangisi üzerinde etkili olduğu söylenemez?

- A) Feodal düzenin zayıflamasında
B) Ruhban sınıfının halk üzerindeki inandırıcılığının azalmasında
C) Bizans İmparatorluğu'nun zayıflamasında
D) Türklerin İslam dünyasındaki saygınlıklarının artmasında
E) Avrupa'da mezhep birliğinin sağlanmasında

1. Anadolu'da hakimiyet kuran Türkiye Selçuklu Devleti'nin yönetim aynalığında;

- I. eski Türk devlet gelenekleri,
- II. Büyük Selçuklu Devleti'nin idari yapısı,
- III. Bizans devlet yönetim anlayışı

esaslarından hangilerine yer verilmiştir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

2. Türkiye Selçuklularında toplum yapısına ilişkin aşağıdaki genellemelerden hangisi yanlıştır?

- A) Müslüman olmayanlar askere alınmaz vergilerini verirdi.
- B) Şehirlerde esnaf ve zanaatkarların sosyal ve ekonomik yönden teşkilatlanmasında Ahilik teşkilatı etkiliydi.
- C) Müslüman olsun olmasın köylüye işleyebileceği kadar toprak verilir, köylü toprağı işlediği sürece babadan oğula bırakırdı.
- D) Askerler ve devlet memurları şehirde güvenlikten ve devlet işlerinden sorumlu olup hizmet karşılığı maaş alırdı.
- E) Konargöçerler esnaf ve zanaatkarlıkla uğraşır, ticareti kontrol ederlerdi.

3. Mülkiyeti devlete ait olan mirî araziler meliklere, emirlere ve valilere hizmet karşılığı verildi.

Bu anlayış aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?

- A) Toprakların işletme hakkının maaş karşılığı olarak verildiğinin
- B) Tarımsal üretimde artışın ve sürekliliğin amaçlanmasının
- C) Tımarlı asker ihtiyacının karşılanmasının
- D) Hoşgörülü yönetim anlayışının
- E) Siyasal istikrarın korunmasının

4. XIII. yüzyılda Anadolu Selçuklularının iç huzur ve barışına katkı sağlayan fikir ve düşünce insanları arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Mevlana Celaleddin-i Rûmi
- B) Muhyiddin Arabî
- C) Sadrettin Konevi
- D) Yunus Emre
- E) Hacı Bayram Veli

5. Haçlı Seferleri ile Haçlılar, aşağıdakilerden hangisini gözetmemiştir?

- A) Hristiyanların, Müslümanların elindeki Kutsal yerleri (Kudüs, Antakya, Urfa) almak istemeleri
- B) Akdeniz ticaretinin canlandırılmak istenmesi
- C) Doğunun zenginliklerinin ele geçirilme çabası
- D) Doğu'dan gelen ticaret yollarının kontrol edilmek istenmesi
- E) Türklerin Anadolu, Suriye, Filistin ve Akdeniz bölgelerinden uzaklaştırılmak istemeleri

6.

I.	I. Haçlı Seferi	Anadolu Selçuklu Devleti'nin başkenti İznik'in Haçlıların eline geçmesi
II.	II. Haçlı Seferi	İngiltere, Fransa, Almanya krallarının seferlere bizzat katılması
III.	III. Haçlı Seferi	Hristiyanlığın, Ortodoks ve Katolik olarak ayrışması
IV.	Klunî Tarikatı	Müslümanlarla savaşılması yönünde Haçlı Seferleri düzenlemesine öncülük eden teşkilat olması
V.	Selahaddin Eyyûbi	Hittin Savaşı ile Kudüs'ü Haçlılardan geri alan ve III. Haçlı Seferi'nin düzenlenmesine neden olan Türk-İslam hükümdarı

Verilenlerden hangisinin açıklaması karşısında yanlış olarak verilmiştir?

- A) I
- B) IV
- C) III
- D) V
- E) II

7. Eyyubilerin Filistin ve Suriye'deki bazı şehirleri ele geçirmesi üzerine düzenlenen 1204 tarihli IV. Haçlı Seferi'nde yardım amaçlı İstanbul'a gelen Haçlı ordusunun İstanbul'u yağmalaması ve Ayasofya'yı tahrip etmesi Ortodoks İstanbul halkının imparatora tepkisine neden olmuştur. Çıkan iç kargaşalar sürecinde imparatorun üç oğlu öldürülmüştür. Bu durumdan yararlanan Haçlılar, İstanbul'da 1261'e kadar hüküm sürecek Latin Krallığı kurmuşlardır.

Bu bilgilere göre aşağıdaki genellemelerden hangisine ulaşılamaz?

- A) İstanbul'da yarım asırlık Latin Krallığı egemen olmuştur.
B) Kutsal yerler için Haçlılar ile Müslümanlar arasında egemenlik mücadelesi yaşanmıştır.
C) Hristiyanlar arasında mezhepsel ayrılıklar iç çatışmalara neden olmuştur.
D) Bizans, XIII. yüzyıl başlarında İstanbul'daki egemenliğini yitirmiştir.
E) Kudüs'teki Türk hakimiyeti sona ermiştir.

8. XI. yüzyıl başlarında Bizans İmparatorluğu;

- Büyük Selçuklularla Bizans arasında tampon bölge olan Ani Krallığını ilhak ederek Büyük Selçuklularla sınır komşusu olmuş ve bölgedeki sayıları 50.000'i bulan yerel güçleri dağıtarak paralı askerlerden bir ordu kurmuş.
- paralı askerlerin ücretlerini karşılayabilmek amacıyla bölge halkına ağır vergiler yüklemiştir.

Bizans İmparatorluğu'nun bu tutumlarının;

- I. halkın Bizans İmparatorluğu idaresinden rahatsız olması,
II. Türklerin Anadolu yönlü ilerleyişlerinin kolaylaşması,
III. Moğol tehdidinin artması

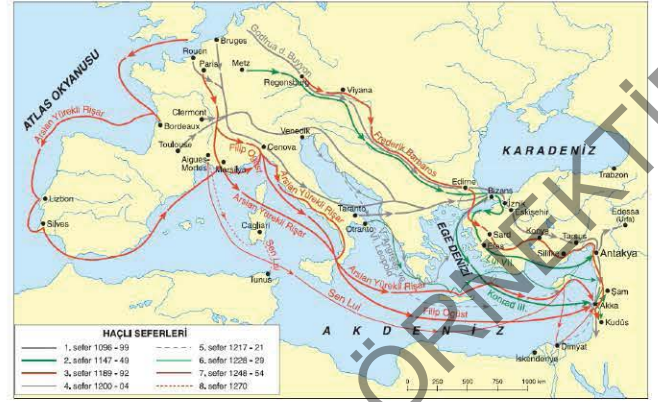
durumlarından hangilerine ortam hazırladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

9. Haçlı Seferleri ile ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Kudüs'te Haçlı Krallığı, I. Haçlı Seferi sonrası kurulmuştur.
B) Ortodoks - Katolik çatışması IV. Haçlı Seferi ile açıkça görülmüştür.
C) Selahaddin Eyyubi'nin Hittin Zaferi, Haçlıların III. Haçlı Seferi düzenlemelerine neden olmuştur.
D) Miryokefalon Savaşı ile Haçlılar, Anadolu'nun Türk Yurdu kimliğini kabullenmiştir.
E) I. Haçlı Seferi sonrası Selçuklular, Konya'yı başkent yapmıştır.

10.

Bu haritaya göre,

- I. Haçlıların Anadolu üzerinden yaptıkları seferlerde sonuç alamadıkları,
II. Hem karadan hem deniz üzerinden Haçlıların seferler düzenledikleri,
III. IV. Haçlı Seferi ile Latinlerin, İstanbul'da Latin Krallığı kurdukları

yardımlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

11. Haçlı Seferleri ile;

- I. Venedik ve Ceneviz gibi denizci devletlerin Doğu'nun zenginliklerini Batı'ya taşımaları ,
II. Haçlıların kâğıt, matbaa ve pusula gibi teknik buluşların yanında Türk - İslam dünyasına ait kültürel birikimleri öğrenmeleri ,
III. Latinlerin Kudüs'te Haçlı Krallığı kurmaları

gelişmelerinden hangileri arasında ilişki kurulabilir?

- A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

12. 1096'dan itibaren Papa öncülüğünde Kudüs'ü ele geçirmek için başlatılan Haçlı Seferleri'ne Fransa Kralı Filip Ogüst, Alman İmparatoru Frederik Barbaros ve İngiltere Kralı Arslan Yürekli Rişar'ın de katılmasıyla;

- I. ekonomik,
II. siyasi,
III. dini
- alanlardan hangilerinde üstünlük sağlamayı amaçladıkları söylenebilir?**

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

1. 1077 - 1308 yılları arasında egemenlik süren Selçuklulara bağlı bir uc beyliği olan Kayı Boyu;
- Söğüt,
 - Domaniç,
 - İnegöl
- bölgelerinden hangilerini yaylak - kışlak olarak kullanmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

2. Süleyman Şah'ın İznik'i alarak kurduğu Anadolu Selçuklu Devleti, aşağıdaki savaşlardan hangisi sonrasında siyasal güç kaybı yaşamış, İlhanlılara bağlı hâle gelerek zamanla siyasal ve askerî gücünü tamamen kaybetmiştir?

A) Köseadağ Savaşı B) Miryokefalon Savaşı
C) Dorileon Savaşı D) Yassıçemen Savaşı
E) Koyunhisar Savaşı

3. Köseadağ Savaşı sonrası siyasal güç kaybı yaşayan ve İlhanlılara bağımlı hâle gelen Anadolu Selçuklularının uc teşkilatı olarak yerleştiği Türkmen beyleri çoğunlukla Anadolu'nun batı bölgelerinde beylikler kurmuşlardır. Anadolu Selçuklularına bağlı iken bağımsızlık kazanan Türkmen beylikleri arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Karesioğulları
B) Çaka Beyliği
C) Aydınoğulları
D) Menteşeoğulları
E) Saruhanoğulları

4. Köseadağ Savaşı sonrası Anadolu'da kurulan Türkmen Beylikleri;

- kendilerini Selçuklu mirasçısı olarak görme,
- egemenlik çatışması içine girme,
- Türkiye Selçuklu Devleti'nin yerini alma tutumlarından hangilerini gözetmişlerdir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

5. XIII. yüzyılın II. yarısından itibaren Anadolu'da;

- İlhanlı,
- Bizans,
- Selçuklu

devletlerinin hangilerinin egemenliğinden söz edilebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

6. Anadolu Selçuklu Devleti'nin uçlara yerleştiği Türkmen beyliklerinin XIII. yüzyılın II. yarısından itibaren Anadolu'nun batı bölgelerinde bağımsızlık ilan etmelerinde;

- Anadolu Selçuklu Devleti'nin otoritesinin zayıflaması,
- Selçuklu ve Anadolu üzerindeki İlhanlı Devleti'nin nüfusunun azalması,
- Bizans'ta taht kavgalarının yaşanması

gelişmelerinden hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

7. XIII. yüzyılın başlarından itibaren Moğol baskılarının sonucu Anadolu'ya doğru büyük bir Türk göçü başlamış ve Kayılar da bu süreçte önce Ahlat'a, oradan Ankara Karacadağ'a yerleştirilmiştir. Daha sonra Anadolu Selçukluları, Bizans üzerindeki baskıyı artırmak ve sınır güvenliğini sağlamak amacıyla Kayıları Bizans sınırındaki Söğüt ve Domaniç yörelerine yerleştirmiştir.

Bu bilgilere göre;

- I. Türkmenlerin yurt arayışında Anadolu'ya yöneldiği,
II. Kayıların her dönem Anadolu'da olduğu,
III. Selçukluların, uç teşkilatına önem verdiği
yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

8.

XIII. yüzyılın II. yarısından sonrasını yansıtan bu haritaya göre Anadolu ile ilgili aşağıdaki genellemelerden hangisine ulaşamaz?

- A) Anadolu'da siyasi birliğin olmadığı
B) Osmanlı Beyliği'nin Bizans sınırında kurulduğu
C) Marmara ve Doğu Rumeli'de Bizans'ın egemen güç olduğu
D) Türkmen beyliklerinin Anadolu'nun batısında yoğun olarak görüldüğü
E) Memlûklerle Dulkadiroğulları Beyliği'nin mücadele içinde olduğu

9. Anadolu Selçukluları ile İlhanlılar arasında yaşanan Köseadağ Savaşı sonrası Anadolu'da, aşağıdakilerden hangisi olumsuz etkilenenmemiştir?

- A) Siyasi birlik
B) Ülke yönetimi
C) Merkezi otorite
D) Uc teşkilatı
E) Kut inancı

10. Köseadağ Savaşı sonrası kurulan Türkmen beyliklerinden hangisi, Selçuklu Devleti'nin başkenti olan Konya'da egemenlik alanları kurmuş ve kendini Selçuklu mirasçısı göyerek diğer Türkmen beylikleri ile mücadele etmiştir?

- A) Karamanoğulları
B) Osmanlı Beyliği
C) Eretnalılar
D) Hamitoğulları
E) Candaroğulları

11. XIII. yüzyılın sonları ve XIV. yüzyılın başlarında Bizans, elindeki toprakları idare etmekte zorlanan bir güç olarak siyasal etkinliğini kaybetmiştir. Şehirlerin başında bulunan ve başına buyruk hareket eden "tekfur" denilen yöneticilerin baskıları ile halkın memnuniyetsizliği giderek artmıştır.

Bizans'a ilişkin bu bilgiler dikkate alındığında Osmanlı Beyliği'nin Bizans'a yönelik önemsedığı gaza ve cihat politikası paralelinde aşağıdakilerden hangisine öncelik vermesi gerekmez?

- A) Bizans'ı baskı altına almaya
B) Tekfurlar ile mücadeleye
C) Bizans'a bağlı topluluklarla iyi geçinmeye
D) Gaza yapmak için Anadolu'ya gelen ve "Gaziyanırım" denilen Türkmen topluluklarının desteğine
E) Balkan ulusları ile mücadele ederek Türkmenlere yurt bulmaya

1. Anadolu'nun Batı kısmında yerleşen Türkmen aşiretleri ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Selçukluların uc teşkilatının bir parçası olarak görülmesi
- B) Selçuklu sınırlarının güvenliğinin sağlanmak istenmesi
- C) Türkmenlerin yurt arayışının sonucu olarak görülmesi
- D) Denizcilik alanında Türklerin gelişmesinin amaçlanması
- E) Kendilerini Selçuklu mirasçısı olarak görmeleri

2. Anadolu Selçukluları ile İlhanlılar (Moğollar) arasında yaşanan Köseadağ Savaşı sonrası Sultan II. Gıyaseddin Keyhüsrev, Moğol Komutanı Baycu Noyan'a elçiler göndererek barış istedi. Moğolların ağır şartlar içeren antlaşmasını vergi ödemek koşullarıyla II. Gıyaseddin Keyhüsrev kabul etti. Bu bilgiler doğrultusunda Köseadağ Savaşı'nın sonuçları arasında aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu savunulamaz?

- A) Türkiye Selçuklu Devleti'nin Moğol egemenliği altına girmesi
- B) Selçuklu merkezi devlet yapısının bozulmasına bağlı olarak Anadolu'da II. Dönem Türk beyliklerinin kurulması
- C) Anadolu'nun sosyoekonomik yapısının bozulması
- D) Ticaret yollarının güvenliğinin kalmaması ve tarım üretiminin azalması
- E) Baba İshak İsyanı'nın görülmesi

3. 1243 Köseadağ Savaşı sonrası Anadolu Selçuklu Devleti siyasi bağımsızlığını kaybetmiş, Selçuklu Sultanları Moğol valisi durumuna düşmüştür. Anadolu; Moğolların egemen olduğu Anadolu'nun doğu bölgesi, uçlarda yerleşen Türkmenlerin egemen olduğu Anadolu'nun batı bölgesi olarak siyasal farklılıkların olduğu yapıya kavuşmuştur. Köseadağ Savaşı sonrası görülen bu durum aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?

- A) Anadolu Selçuklu Devleti'nin egemen güç olma yönünü kaybettiğinin
- B) Anadolu'da siyasal birliğin kurulduğunun
- C) Bizans'a karşı üstünlük sağlandığının
- D) Anadolu'da ilk Türk beylikleri döneminin görüldüğünün
- E) Moğolların, Anadolu'nun tamamında egemenlik kurduğunun

4. Moğolların, Sultan Mesut'u tahta çıkarmaları sonucu başta Germiyanlı subaşılardan (ordu komutanları) Bizans'a ait Batı Anadolu fetihleri, Teke Türkmenlerinin kurduğu Mentеше, Ertuğrul Gazi öncülüğünde Söğüt ve Domaniç'te giderek güçlenen Osmanlı (Kayı) Beyliği gibi siyasi unsurlar ortaya çıkmıştır.

Yalnız bu bilgilere göre;

- I. Anadolu'da Türk egemenlik alanlarının genişlediği,
 - II. Selçukluların siyasal istikrarının güçlendiği,
 - III. Selçuklu sultanlarının bir Moğol valisi durumuna düştüğü
- yargılarından hangilerine ulaşılabılır?**

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) II ve III

5. Köseadağ Savaşı sonrası XIII. yüzyılda Anadolu'da sosyal, ekonomik, siyasi ve askerî alanlarda yaşanan kaos ortamında Anadolu'nun kültürel ve dini yapısında yapıc ve olumlu katkısı olan ve İlhanlıların İslamlaşmasında etkili olan Türk mutasavvıfı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hoca Ahmet Yesevi
- B) Hacı Bayram Veli
- C) İbn'ü-l Arabi
- D) Mevlana
- E) Yunus Emre

6.

Yukarıdaki haritaya göre aşağıdaki genellemelerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Anadolu'da siyasi birliğin bozulduğu
- B) Bizans'ın Türkmen beylikleri tarafından çevrelendiği
- C) Anadolu'nun tamamında Türk egemenliğinin kurulduğu
- D) Osmanoğulları Beyliği'nin Bizans ile sınır olduğu
- E) Anadolu'da birden çok Türk devletinin yer aldığı

7. Köseadağ Savaşı ile Anadolu Selçuklu Devleti dağılmış, Moğol baskısına bağlı olarak Türkmen beyleri öncülüğünde Türkler Anadolu'nun Batısına göç etmiş, Selçuklu sultanları birer Moğol valisi durumuna düşmüştür.

Bu bilgilere göre Anadolu'da;

- I. siyasi,
- II. askerî,
- III. dini

alanlardan hangilerinde sorunlar yaşandığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

8. 1230 tarihinde Anadolu Selçukluları ile Harzemşahlar arasında yaşanan Yassıçimen Savaşı'nda Anadolu Selçukluları Harzemşahları yenilgiye uğratmış, Böylece Anadolu Selçukluları ile Moğollar sınır komşusu olmuştur.

Selçuklu Sultanı Alaeddin Keykubad, Moğol tehdidini önlemeye yönelik olarak;

- I. Moğol hükümdarı Hülagü'ye barışı tesis etmek için heyetler gönderme,
- II. Doğu'daki şehirlerin güvenliğini sağlamaya yönelik surları ve kaleleri güçlendirme,
- III. Doğu illerine dirayetli ve askerî tecrübeleri olan görevliler tayin etme

tutumlarından hangilerine önem vermiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

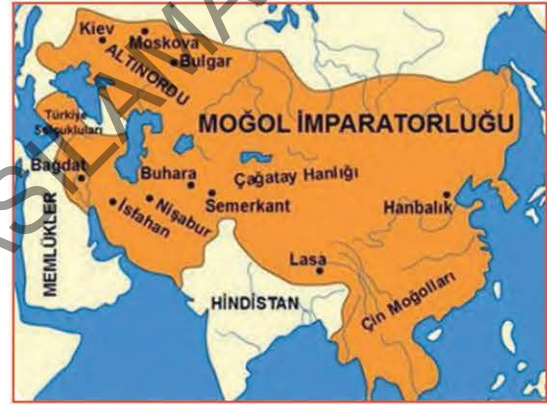
9. Köseadağ Savaşı sonrası Anadolu'nun Batısı'na göç eden Türkmenlerin aşağıdaki beyliklerden hangisinin kurulmasına öncülük ettikleri söylenemez?

- A) Germiyanoğulları
- B) Osmanoğulları
- C) Saruhanoğulları
- D) Saltuklular
- E) Eratnalılar

10. Aşağıdaki gelişmelerden hangisi, Köseadağ Savaşı öncesi Türkiye Selçuklularının askerî ve siyasi alanlarda güç kaybetmelerine ve Moğolların Anadolu'ya yönelik saldırılarına doğrudan ortam hazırlamıştır?

- A) Babailer İsyanı
- B) Haçlı Seferleri
- C) Yassıçimen Savaşı
- D) Alaeddin Keykubad'ın ölümü
- E) Mengücekler Beyliği'ne son verilmesi

- 11.

Bu haritaya göre Moğol İmparatorluğu ile ilgili olarak;

- I. Pasifik'ten Doğu Avrupa ve Ön Asya'ya, Çin'den Sibirya'ya uzanan Avrasya'da egemenlik alanları kurduğu,
 - II. Anadolu Selçukluları'nın egemenliğindeki Anadolu'da da Moğol egemenliğinin kurulduğu,
 - III. Memlûklülerin, Moğolları durduran tek Türk devleti olduğu
- yargılarından hangilerine ulaşılabilir?**

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

12. Köseadağ Savaşı sonrası Anadolu'da,

- I. İlhanlılar,
 - II. Türkmen Beylikleri,
 - III. Türkiye Selçuklu Devleti
- gibi siyasi güçlerden hangilerinin görüldüğü söylenebilir?**

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

1. XI. yüzyılda Anadolu'da;

- I. Bizans'ın siyasal otoritesinin zayıflaması,
- II. Horasan'dan Anadolu'ya Oğuzların göç etmesi,
- III. Ermeni ve Rum halkların Bizans'ın yönetiminden rahatsız olması

durumlarından hangilerinin görüldüğü savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

2. Türklerin sosyal yaşamındaki en belirleyici unsurlardan biri de Türklerin İslamlaşmalarıdır. Karahanlılar, Türk - İslam toplumunun oluşumunda köprü görevi görmüş; Gazneli ve Selçuklular çok uluslu toplum yapısına sahip devletler olmalarına rağmen Müslümanlarla Müslüman olmayanlar arasında iç huzur ve barış ortamını sağlamışlardır. Selçuklular zamanında da Türk - İslam toplumunun oluşumu sağlanmıştır.

Türklerin İslamlaşmasının etkileri ile aşağıdaki yargılardan hangisi arasında ilişki kurulamaz?

- A) Karahanlıların Türklerin İslamlaşmalarında öncülük ettiği
B) Gazneli ve Selçukluların Türkistan dışında da egemenlik alanları kurduğu
C) Müslüman olmayan halkların ihtiyaçlarının gözetildiği
D) Türkler arasında İslamiyet'in yayılmasında sadece Karahanlıların etkili olduğu
E) Türk - İslam kimliğinin oluşmasında Karahanlı, Gazneli ve Selçuklu devletlerinin belirleyici olduğu

3. Oğuzların;

- I. yurt arayışları,
- II. Karahanlılar ve Gaznelilerin baskıları,
- III. Moğolların istilası

gelişmelerinden hangilerinin etkisiyle XI. yüzyılın ilk yarısında Horasan'dan Anadolu'ya göç ettikleri savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

4. İbn-i Batuta'nın, XIV. yüzyıl başlarında uğradığı Anadolu için "Türkiye ülkesi" anlamında "Berrüt Türkiye" ifadesini kullanması Anadolu ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisinin göstergesi olamaz?

- A) Anadolu'nun demografik yapısında değişimler olduğunun
B) Bizans'ın Anadolu egemenliğini kaybettiğinin
C) Selçuklular ile Moğollar arasında iş birliği yapıldığının
D) Kültürel açıdan Türk etkinliğinin görüldüğünün
E) Orta Asya'dan sonra Anadolu'nun Türkler için yurt tutulduğunun

5. XI. yüzyılın ilk yarısından itibaren Selçukluların Bizans ve Haçlılarla mücadele etmeleri aşağıdaki tutumlardan hangisinin gereği olarak gösterilemez?

- A) Anadolu'yu yurt tutma çabalarının
B) Orta Asya'da kalıcı olma çabalarının
C) Oğuzlara yurt arayışının
D) Egemenlik alanlarını genişletme çabalarının
E) İslam dünyasını saldırılara karşı korumanın

6. Anadolu Selçuklularının aşağıdakilerden hangisine yer verdiği savunulamaz?

- A) Türkmen beylikleri ile mücadelelere
B) Moğollara karşı Eyyubilerle işbirliğine
C) Haçlılara karşı İslam dünyasının korunmasına
D) Anadolu'nun imar ve bayındırlık işlerinin görülmesine
E) İstanbul (Bizans) kuşatmalarına

7. XI. yüzyılda Bizans'ın;

- I. siyasal güç kaybı içinde olması,
- II. Ermeni ve Rumlara karşı baskıcı tutum izlemesi,
- III. iç karışıklıklar yaşanması

durumlarının aşağıdakilerden hangisine doğrudan ortam hazırladığı savunulabilir?

- A) Türkistan'dan gelen Türklerin Anadolu'da hakim durumuna geçmesine
- B) Haçlı seferleri ile Latinlerin İstanbul'a yerleşmesine
- C) Anadolu'ya yönelik Moğol saldırılarının yoğunlaşmasına
- D) Emevilerin İstanbul'u kuşatmalarına
- E) Osmanlı Devleti'nin kurulmasına

8. XI. yüzyılın II. yarısından itibaren Anadolu'da;

- I. ilk Türk Beylikleri,
- II. Anadolu Selçukluları,
- III. Bizans

unsurlarından hangilerinin siyasal güç olarak görüldükleri savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

9. Horasan'dan Anadolu'ya Türkmenlerin (Oğuzların) XI. yüzyıldan itibaren görülen göçleri ile aşağıdakilerden hangisi arasında ilişki kurulamaz?

- A) Gazneli ve Karahanlıların Selçuklulara baskılarının artması
- B) Selçukluların yurt arayışına yönelmesi
- C) Anadolu'ya yönelik Moğol tehdidinin artması
- D) Selçuklu - Bizans savaşlarında Bizans'ın yenilgi alması
- E) Bizans'ın iç karışıklıklar dolayısıyla Anadolu'daki nüfusunun sarsılması

10. Anadolu'da kurulan ilk Türk beyliklerinin;

- I. Anadolu'da demografik yapının değişmesi,
- II. Anadolu'da yer isimlerinin Türkçeleşmesi,
- III. Bizans, Gürcü ve Haçlılarla mücadele edilmesi

durumlarından hangilerine katkılarının olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

11. Anadolu Selçukluları, XIII. yüzyıl başlarında Anadolu'da huzur ve güven ortamını sağlamış, Anadolu'dan geçen ticaret yollarını canlandırmış, Anadolu'yu bilim, kültür, sanat alanlarında geliştirmiştir.

Anadolu Selçuklularının bu tutumlarına rağmen aşağıdaki gelişmelerden hangisinin Anadolu'da huzur ve güven ortamının bozulmasına doğrudan neden olduğu savunulabilir?

- A) Haçlı saldırılarının
- B) Moğol istilasının
- C) Bizans'ın yayılmacı politikalarının
- D) İlk Türk beylikleri arasındaki çatışmaların
- E) Türklerin Anadolu'ya yönelik göçlerinin

12. Anadolu Selçukluları'nın siyasal güç kaybı yaşamalarında ve Anadolu'da siyasal birliğin bozulmasında;

- I. Köseadağ,
- II. Katvan,
- III. Miryokefalon

savaşlarından hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) II ve III

1. XI. yüzyılın ikinci yarısından itibaren Anadolu'ya yönelik yoğunlaşan Oğuz göçlerinde Anadolu'nun aşağıdaki özelliklerinden hangisinin öncelikle etkili olduğu savunulamaz?

- A) İklim ve bitki örtüsünün Türk yaşam tarzına uygun olması
- B) Bizans egemenliğinde topraklar olması
- C) Verimli topraklara sahip olması
- D) İpek Yolu'nun Avrupa'ya bağlandığı coğrafya olması
- E) Asya ile Avrupa arasında jeopolitik açıdan önemli bir konumda olması

2. Alaeddin Keykubad'ın vefatı sonrası tahta çıkan II. Gıyaseddin Keyhüsrev'in tecrübesiz olması ve Vezir Sadettin Köpek'in Türkmenlere yönelik ağır vergiler ile baskı kurması ve Türkmenlerin yönetimden dışlanması gibi tutumlar sonucu Türkmenlerin devlete olan bağlılığı zayıflamıştır. Maraş, Kahta ve Adıyaman yöresinde Baba İshak adlı Türkmen dervişinin öncülüğünde büyük bir ayaklanma çıkmıştır. Türkiye Selçuklu Devleti bu isyanı bastırmakta zorlanmıştır. **Verilen metin doğrultusunda,**

- I. Türkiye Selçuklu Devleti'nin iç siyaset kargaşası içinde olduğu,
 - II. Türkmenlerin bağımsızlık hareketlerine yöneldiği,
 - III. Türkiye Selçuklu Devleti'nin otoritesinin zayıfladığı
- yargılarından hangilerine ulaşılabilir?**

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

3. Türkiye Selçukluları, Büyük Selçuklular gibi geniş topraklar yerine daha küçük toprakları ikta olarak vermiştir. Toprakların kullanım hakkının köylüye, mülkiyet ve denetim hakkının devlete ait olduğu ikta toprakları işlendiği sürece babadan oğula bırakılmış, köylü toprağını üç yıl üst üste ekip biçmezse toprak köylüden alınarak başkasına verilmiştir. **İkta sistemine ilişkin verilenler doğrultusunda Türkiye Selçuklu Devleti'nin aşağıdakilerden hangisini gözetmediği söylenemez?**

- A) Tarımsal üretimdeki sürekliliği sürdürmeyi
- B) Devletin denetimi dışında toprakların el değiştirmesini önlemeyi
- C) Merkezîyetçi otoriteyi güçlü tutmayı
- D) Yerel güç odaklarının ortaya çıkmasını önlemeyi
- E) Türkmen göçleri sonrası yerleşik hayata geçişi hızlandırmayı

4. Miryokefalon Saavaşı'nın,

- I. Bizans'ın, Anadolu'nun Türk yurdu olduğunu kabullenmesi,
 - II. Anadolu'nun uç bölgelerine göç eden Türkmenlerin beylikler kurması,
 - III. Anadolu'ya yönelik Haçlı Seferlerinin sonlandırılması
- durumlarından hangilerine neden olduğu savunulabilir?**

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

5. Selçuklularda;

- üretim faaliyetlerini denetleme,
 - esnaf ve zanaatkarlar arasında dayanışmayı sağlama,
 - tüketicinin haklarını koruma
- sorumlulukları aşağıda verilenlerden hangisiyle ilişkilidir?**

- A) Gulam sistemi
- B) Lonca Teşkilatı
- C) Timar Sistemi
- D) Darüşşifa
- E) Külliye

6. XI. yüzyılın ikinci yarısından itibaren Anadolu'ya yönelik Türkmen göçlerinin yoğunlaşmasına aşağıdakilerden hangisinin **doğrudan** neden olduğu savunulabilir?

- A) Moğol tehdidinin artması
- B) Kolonizatör Türk dervişlerinin Anadolu halkının İslamlaşması ve Türkleşmesi yolundaki tutumları
- C) Feodal yapıyı ilk Türk beyliklerinin kurulması
- D) Horasan'da sıkışan Oğuzların yeni yurt arayışları
- E) Bizans'ın Ermeni, Süryani ve Rumları ağır vergiler altında ezmesi

BEYLİKTE DEVLETE OSMANLI SİYASETİ (1302 - 1453)

İZİNSİZ ÇOĞALTILAMAZ, BASILAMAZ. ÖRNEKTİR.

1. Cengiz Han'ın torunu Batu Han tarafından Hazar Denizi ile Karadeniz'in kuzeyinde kurulan ----, güçlü olduğu dönemlerde Moskova ve Kiev knezliklerinin Karadeniz'e inmelerine engel olmuştur.

Yukarıdaki boşluğa aşağıdakilerden hangisi getirilmiştir?

- A) Altın Orda Devleti
- B) Çağatay Hanlığı
- C) İlhanlılar Devleti
- D) Moğol İmparatorluğu
- E) Timur Devleti

2. XIV. yüzyılda Karadeniz'in kuzey kıyıları ile Doğu Avrupa'da egemenlik süren Türk - İslam devleti aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çağatay Hanlığı
- B) Kubilay Hanlığı
- C) İlhanlılar Devleti
- D) Hazar Hakanlığı
- E) Altın Orda Devleti

3. Osmanlıların kuruluş yıllarında;

- I. Mısır, Filistin ve Suriye bölgelerine egemen olan Memlükler,
- II. Anadolu'da siyasal güç kaybına rağmen varlığını sürdüren Selçuklular,
- III. Köseadağ Savaşı sonrası Anadolu Selçukluları üzerinde nüfuz kuran İlhanlılar

devletlerinden hangilerinin varlığından söz edilebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

4. Osmanlıların kuruluş yıllarında Balkanlar'da aşağıdaki siyasi güçlerden hangisinin egemenliğinden söz edilemez?

- A) Bulgar Krallığı
- B) Sırp Krallığı
- C) Boğdan Prensiği
- D) Bosna Krallığı
- E) İlhanlı Devleti

5. Cengiz Han'ın torunu Hülagü tarafından İran'da kurulan ----, Irak, Kafkasya ve Anadolu'ya egemen olmuş, 1258'de Bağdat'ı işgal ederek Abbasilerin egemenliğine filen son vermiştir.

Yukarıdaki boşluğa, aşağıdakilerden hangisi getirilmiştir?

- A) Memlük Devleti
- B) İlhanlı Devleti
- C) Altın Orda Devleti
- D) Anadolu Selçuklu Devleti
- E) Bizans Devleti

6. XIV. yüzyıl başlarında Balkanlar'da;

- I. siyasi bölünmüşlük olarak feodal yapıların varlığı,
- II. mezhep farklılıklarına dayalı çatışmalar,
- III. merkezi otoritesi güçlü devletler

unsurlarından hangilerinin görüldüğü savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

7. XIV. yüzyılda Avrupa'da;

- I. İngiltere,
- II. Fransa,
- III. Batı Roma

devletlerinden hangilerinin varlığından söz edilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

8. I. XIII. yüzyılın ilk yarısında Cengiz Han'ın torunu Batu Han tarafından kurulmuştur.
II. XIV. yüzyıl sonlarında Timur'un düzenlediği seferler sonucu dağılma sürecine girmiştir.
III. 1502'de yıkılmaları üzerine Moskova Knezliği güçlenerek Rus Çarlığı hâline gelmiştir.

Verilen bilgilerden hangileri Altın Orda Devleti'ne aittir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

9. İlhanlılar ile Anadolu Selçukluları arasında 1243'te yaşanan ---- Savaşı, Anadolu'da siyasi birliğin bozulmasına, Selçuklu Devleti'nin siyasi gücünü kaybetmesine ve Selçuklu sultanlarının birer Moğol valisi durumunu düşmelerine neden olmuştur.

Verilen boşluk aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanmalıdır?

- A) Köseadağ
B) Dorileon
C) Miryokefalon
D) Pasinler
E) Katvan

10. Köseadağ Savaşı sonrası Anadolu'da, Selçuklu Devleti'nin uçlardaki Türkmen beyleri üzerinde nüfuzunu kaybetmesinin ve İlhanlıların Anadolu üzerindeki etkilerinin zayıflamasının;

- I. uçlarda Türkmen beylerinin bağımsızlık ilan etmesi,
- II. Anadolu'dan geçen ticaret yollarının öneminin artması,
- III. Anadolu'da merkezi devlet yapısı ile siyasi birliğin güçlenmesi

gelişmelerinden hangilerine neden olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

11. Köseadağ Savaşı sonrası Anadolu'nun Batısı'nda ortaya çıkan Türkmen beylikleri arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Germiyanogulları
B) Osmanlılar
C) Saltuklular
D) Karesioğulları
E) Menteseoğulları

12. I. 1365'te Türkmenler tarafından kurulan bu devlet, Timur'a karşı Osmanlı Devleti'ni desteklemiş, 1469'da yıkılmıştır.
II. 1350'de Türkmenler tarafından kurulan bu devlete 1502'de yine bir Türk devleti olan Safeviler son vermiştir.
III. XIII. yüzyılın II. yarısından XVI. yüzyıl başlarına kadar Mısır'da Türk yönetiminin, Türk unsurunun ve Türk kültürünün yerleşmesinde etkili olan Türk - İslam devletidir.

Yukarıdaki açıklamaların karşılıkları, aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) Akkoyunlular, Karakoyunlular, Eyyübililer
B) Karakoyunlular, Akkoyunlular, Memlükler
C) Eyyübililer, Karakoyunlular, Memlükler
D) Harzemşahlar, Akkoyunlular, Eyyübililer
E) Akkoyunlular, Memlükler, Eyyübililer

1. Osmanlı Beyliği'nin kısa sürede büyüyüp gelişmesinde aşağıdakilerden hangisinin katkısından söz edilmez?

- A) Dirayetli yöneticilerin
- B) Bizans'ta sanatçıların dinin ve devletin emrinde çalışmalarının
- C) Türkmen beylikleri ile dostane ilişkilere önem verilmesinin
- D) Alpler ve gaziler ile din savaşçıları dervişler ve sufilerin
- E) Ele geçirilen yerlerde hoşgörüye dayalı siyasetin

2. Osmanlı tarihi üzerine araştırmaları ile bilinen Paul Wittek'in, Osmanlı Devleti'nin ihtişamlı yükselişinin temel sebebi olarak "İslam mücahitleri olan Alpler ve gazilerin gaza politikaları" olduğunu vurgulaması Osmanlı Devleti'nin;

- I. Bizans'a karşı mücadelelere öncelik verilmesi,
 - II. Balkan ulusları ile Haçlı savaşlarının yapılması,
 - III. cihat amaçlı Türkmenlerin desteğinin alınması
- politikalarından hangilerine yer verdiğinin göstergesidir?**

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

3. Kayı boyuna bağlı aşiretten beyliğe, beylikten devlete geçiş sürecini XIV. yüzyıl başlarında tamamlayan Osmanlıların aşağıdakilerden hangisine öncelik verdikleri savunulamaz?

- A) Moğol baskısından kaçan Türkmenlere yurt bulmaya
- B) Gaza - cihat politikaları doğrultusunda Bizans'la savaşmaya
- C) Ekber - Erşed sistemine
- D) Müslüman olmayanlara karşı hoşgörülü olmaya
- E) Devlet teşkilatlanmasında kurumlaşmaya

4. Osmanlıların kısa sürede büyüyüp gelişmelerine ortam hazırlayan etkenler arasında aşağıdakilerden hangisinin doğrudan etkisi yoktur?

- A) Bizans İmparatorluğu'na bağlı tekfurların (vali) başına buyruk hareket etmelerinin
- B) Balkan ulusları arasındaki anlaşmazlıkların
- C) Şenlendirme (iskân ve istimâlet) politikasının
- D) Anadolu'da siyasi birliğin oluşmasının
- E) Fethedilen yerlere Türkmenlerin iskân ettirilmesinin

5. Osmanlıların kuruluş yıllarında Bizans'a karşı sürdürülen fetih hareketlerinde;

- I. din savaşçıları olarak dervişler ve sufiler,
- II. Alpler ve gaziler,
- III. Yaya ve müsellemler birlikleri

unsurlarının hangilerinden yararlanılmıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

6. Osmanlıların, fetihler sonucu ele geçirdikleri yerlerde izledikleri iskân siyaseti ----

Verilen boşluk aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanırsa yanlış olur?

- A) egemenliğin kalıcı hâle getirilmesinde etkili olmuştur.
- B) Türkmenlere yurt arayışına çare olmuştur.
- C) beyliğin kısa sürede büyüyüp gelişmesine katkı sağlamıştır.
- D) fethedilen yerlerdeki demografik yapının değişmesine neden olmuştur.
- E) eyalet yönetiminde yeni uygulamalara yönelmesine ortam hazırlamıştır.

7. **Fuad Köprülü**, "XIII. ve XIV. yüzyılda Anadolu'nun sosyo-ekonomik ve kültürel durumunu, Osmanlı Devleti'nin kuruluşundaki en önemli etken olarak görmüştür. Müslüman Türk toplumunun içindeki mesleki ve dinî zümreler ile ilgili oluşturduğu kültürel ortam devletin kuruluşunda belirleyici olmuştur. Anadolu, Müslüman Türk toplumunun maddi ve manevi dinamikleri, Osmanlı Devleti'ni besleyecek derecede gelişmiştir..."

İfadeleriyle aşağıdakilerden hangisine vurgu yaptığı savunulamaz?

- A) Anadolu Selçuklu Devleti'nin Anadolu'daki nüfuzunu yitirmesine
- B) İlhanlıların baskısından kaçan Türkmenlerin Osmanlılarla birlikte hareket etmesine
- C) Türk - İslam değerleri doğrultusunda hareket edildiğine
- D) Anadolu'daki siyasal karışıklıkların Osmanlıların devletleşmesine ortam hazırladığına
- E) Haçlılarla mücadelelerin batıya doğru görülen nüfus hareketlerine neden olduğuna

8. Kayı boyuna mensup Osmanlıların "Gaza ve cihat" politikası doğrultusunda dinî sebeplere dayalı büyük ülkelere sahip olmaları beyliğin kısa sürede diğer beyliklere nazaran güçlenmesine neden olmuştur.

Bu bilgi doğrultusunda Osmanlıların aşağıdakilerden hangisine öncelikle yer verdiği savunulamaz?

- A) Türkistan'dan gelenlerin desteğini almaya
- B) Her biri kendini Selçuklu mirasçısı gören Türkmen beyliklerinin desteğini almaya
- C) Bizans'a bağlı tekfurlarla (vali) mücadelelere
- D) Türk - İslam birliğini sağlamaya
- E) Yaya ve müsellemler birliklerinin oluşturulmasına

9. **Kuruluş yıllarında Osmanlı Devleti'nin önemseydiği aşağıdaki gelişmelerden hangisinin beyliğin kısa sürede büyüyüp gelişmesine neden olduğu savunulabilir?**

- A) Fethedilen yerlerde hoşgörüyü dayalı siyasetin izlenmesi
- B) Devşirme sistemine işlerlik katılması
- C) Anadolu Türk siyasi birliğinin kurulması
- D) Timur ile Ankara Savaşı'nın yapılması
- E) Divan-ı Hümayun'a padişahın başkanlık etmesi

10. **XIV. yüzyılda görülen;**

- I. İngiltere ile Fransa arasında Avrupa'da yaşanan Yüz Yıl Savaşları,
 - II. Balkan ulusları arasındaki siyasi - dinî ve mezhebi ayrılıklar,
 - III. Bizans'a bağlı tekfurların başına buyruk hareketleri
- durumlarından hangilerinin Osmanlıların kısa sürede beylikten devlete, devletten imparatorluk gücüne ulaşmasına ortam hazırladığı savunulabilir?**

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

11. **Osmanlıların;**

- Anadolu'nun batısında bir uc beyliği olarak kurulması,
- coğrafi konum ve toprakların verimliliği açısından önemli bir yerde bulunması

özellikleri aşağıdakilerden hangisiyle mücadeleleri kaçınılmaz hâle getirmiştir?

- A) İlhanlılar
- B) Bizans
- C) Timur
- D) Karamanlılar
- E) Akkoyunlar

12. **Osmanlıların, kısa sürede büyüyüp güçlü devlet olmasında;**

- I. iskân,
- II. istimâlet,
- III. gaza - cihat

politikalarından hangilerinin katkısının olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

ÖSYM Sorusu / 2019 AYT

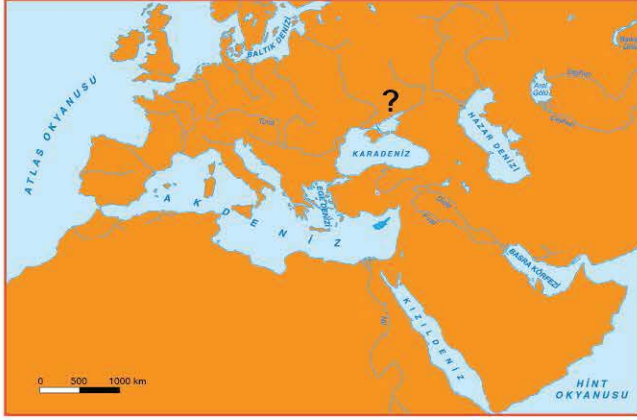
13. **Osmanlı Devleti'nin XIV. yüzyılda kısa sürede gelişmesinde;**

- I. Ahilerin desteğinin sağlanması,
- II. hoşgörü politikası izlenmesi,
- III. diğer beyliklerin Osmanlı sultanını halife olarak tanımaları

durumlarından hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

1.

XIII. yüzyılın sonlarından itibaren Anadolu ve çevresindeki siyasal unsurlara yönelik haritada verilenler doğrultusunda (?) ile ilgili olan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Bulgarlar
- B) Altın Orda Devleti
- C) Bizans İmparatorluğu
- D) Memlûklüler
- E) İlhanlılar

2. Osmanlıların, kurulduğu Söğüt ve Domaniç bölgesi dikkate alındığında aşağıdaki anlayışlardan hangisine öncelik vermesi beklenir?

- A) Gaza ve cihat politikasına
- B) Türk - İslam birliğini sağlamaya
- C) Cihanşümül bir güç olmaya
- D) Halifelîği temsil makamı olmaya
- E) Kapıkulu sistemini uygulamaya

3. Koyunhisar Savaşı sonrası Osman Bey'in kendi adına para bastırıp hutbe okutması;

- I. bağımsızlık,
- II. halifelik,
- III. egemen güç

alanlarından hangilerini ilan ettiğini gösterir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) II ve III

4.

Osmanlı Devleti'ni kuranlar Oğuzların Günhan soyunun Kayı boyuna mensuptur. Kayı kelimesi, güç ve kudret anlamına gelmektedir. Malazgirt Zaferi (1071) sonrası Kayılar ilk olarak Ahlat yöresini yurt tuttular. Türkiye Selçuklu Sultanı I. Alaeddin Keykûbad zamanında ---- yaptıkları başarılı mücadeleler ve Türkiye Selçuklu Devleti'ne yaptıkları hizmetler karşılığında ilk olarak Ankara yakınlarındaki Karacadağ yöresine, daha sonra Bizans sınırlarındaki Söğüt'e uç beyliği olarak yerleştirildiler.

Verilen boşluğa, aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Memlûklerle
- B) Moğollarla
- C) Karamanoğulları'yla
- D) Bizans'la
- E) Tekfurlarla

5.

Fuad Köprülü, Osmanlı Devleti'nin tamamen dinî sebeplerle olan yükseliş tarzına itiraz ederek Kayıların yükselişini Ahlat'tan Domaniç'e gelen Ertuğrul Bey ve neslinin yapısına bağlamaktadır. Köprülü, kuruluşta Moğolların baskısı sonucu Anadolu'ya göç eden Türkmenlerin gaza ruhu ile Bizans topraklarının Darü'l-İslam (İslam Beldesi) yapma gayretlerinin,

- Anadolu Selçuklu Devleti'nin güç kaybetmesi,
- Anadolu beyliklerinin kurulması,
- Alpler, gaziler gibi din savaşçılarının etkisi,
- Osmanlı Beyliği'nin jeopolitik durumu

gibi siyasi, askerî, sosyal ve coğrafi konum etkileriyle açıklanabileceğine yer vermiştir.

Fuad Köprülü'nün bu değerlendirmeleri doğrultusunda Osmanlıların;

- I. Bizans'a sınır bölgesinde kurularak Anadolu'da var olan siyasi durumdan yararlandıkları,
- II. Anadolu'da oluşan Gaziyân-ı Rum, Ahiyân-ı Rum, Baciyân-ı Rum ve Abdalân-ı Rum gibi askerî, sosyal ve iktisadi grupların desteğini önemsedikleri,
- III. aşiretten beyliğe geçişi gaza ve cihat politikası ile sağladıkları

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

6. Kayı Boyu'nun "aşiretten beyliğe, beylikten devlete geçiş" süreçlerine;

- I. Gaza ve cihat politikası doğrultusunda Bizans'la mücadelelerin önemsenmesi,
- II. Timur ile Ankara Savaşı'nın yapılması,
- III. dirayetli hükümdarların iş başına gelmesi

durumlarından hangilerinin olumlu katkısının olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

7. Osmanlıların ilk yıllarında Osman Gazi zamanında Bizans'la yapılan Koyunhisar (Bafeon), Orhan Gazi zamanında Maltepe (Palekanon) savaşlarının aşağıdakilerden hangisine katkısı olmamıştır?

- A) Türkmenlerin, Osmanoğullarının yanında yer tutmasına
- B) Osmanlıların siyasal güçlerini artırmasına
- C) Balkan uluslarının desteğinin sağlanmasına
- D) Osmanlıların egemenlik alanlarının genişlemesine
- E) Bizans'ın nüfuz kaybı yaşamasına

8. Söğüt - Domanıç merkezli uç beyliği olarak kurulan Osmanoğulları;

- I. İskân ve istimalet,
- II. gaza ve cihat,
- III. İmar ve bayındırlık

politikalarından hangilerini gözeterek kısa sürede büyüyüp genişleme olanağı bulmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

9. Kayı Beyi Osman Bey, Bizans'ın Balkan ulusları ile anlaşmazlık ve taht kavgaları içinde olmasını fırsat bilerek başına buyruk hareket eden Bizans valileri olan tekfurlar ile mücadelelere öncelik vermiştir. Batı yönünde planlı ve düzenli akınlar düzenleyerek tekfurların elindeki Karacahisar, Bilecik, Yarhisar ve İnegöl'ü Osmanlı topraklarına katmıştır.

Yalnız bu bilgilere dayanarak Osmanlılarla ilgili olarak;

- I. feodal yapılı yerel güç odakları ile mücadeleye öncelik verdikleri,
- II. Bizans'ın iç siyaset kargaşasından yararlandıkları,
- III. egemenlik alanlarını genişlettikleri

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

10. Ertuğrul Gazi'nin ardından Kayı Boyu'nun Beyi olan Osman Gazi Dönemi'nde aşağıdakilerden hangisi görülmemiştir?

- A) Koyunhisar Savaşı'nda Bizans'ın mağlup edilmesi
- B) Bizans'a bağlı tekfurlar ile mücadele edilmesi
- C) Türkmenler ile dostane ilişkilere önem verilmesi
- D) Balkan ulusları ile mücadele edilmesi
- E) Moğol saldırılarından kaçan Türkmenlerin uçlara iskân ettirilmesi

ÖSYM Sorusu / 2022 AYT

11. Aşağıdakilerden hangisi donanma kurarak Batı Anadolu'da denizcilik yapan Türk beyliklerinden biri değildir?

- A) Karesi B) Menteşe C) Saruhan
D) Karaman E) Aydın

1. Uc beyliği olarak Söğüt ve Domaniç'te Bizans sınırında yerleşen Kayı Boyu'na mensup Osmanlı Beyliği;
- Bizans'a karşı mücadele etme,
 - Abbasi Halifesi'nden menşur alma,
 - Bizans'a karşı Ahilerin desteğini alma
- tutumlarından hangilerine öncelik vermiştir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

2. I. Sırpsındığı
II. Koyunhisar
III. I. Kosova
IV. Maltepe

Verilen savaşlardan hangileri Osmanlılarla Bizans arasında yapılmamıştır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

3.

Verilen haritaya göre;

- Bizans'ın Anadolu ve Rumeli'den Osmanlılar tarafından çevrelediği,
 - Batı Trakya ve Doğu Rumeli'nin Osmanlı topraklarına katıldığı,
 - Osmanlı sınırlarınının Akdeniz'e kadar ulaştığı
- yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

4. Yıldırım Bayezid zamanında Bizans'ı baskı altına almak ve İstanbul'u fethetmek amacıyla;
- Anadolu Hisarı'nın (Güzelcehisar) yapılması,
 - Timur İmparatorluğu'ndan destek sağlanması,
 - Balkan ulusları ile ittifaklar yapılması
- politikalarından hangilerininin izlendiği savunulabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

5. Yıldırım Bayezid zamanında önemsenen İstanbul kuşatmalarını;
- Timur tehdidi,
 - Haçlıların Osmanlı'ya saldırıları,
 - Karamanoğulları'nın saldırıları
- durumlarından hangileri olumsuz etkilemiştir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

6. Kuruluş yıllarından itibaren Osmanlı Devleti, bir yandan gaza ve cihat politikası gereği Bizans'a bağlı tekfurlar, Bizans ve Balkan ulusları ile mücadele ederken bir yandan da Anadolu'da siyasi birliği kurma politikalarını da önemsemiştir.

Osmanlı Devleti'nin bu tutumu;

- egemenliğini güçlendirme,
 - topraklarını genişletme,
 - Anadolu Selçuklularına son verme
- amaçlarından hangilerine yöneliktir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

7. Osman Bey'in, ilk yıllarında Eskişehir yakınlarındaki Karacahisar'ı alarak beyliğin merkezi yapması ve giderek güçlenmesi Bizans tekfurlarını rahatsız etmiştir. Osman Gazi'ye karşı planlar yapan tekfurların elinden Yarhisar ve Bilecik'i de alan Osman Gazi, beyliğin merkezini Bilecik'e taşınmıştır.

Gerek Türkmenlerin gerekse de Ahilerin desteğini alarak güçlenen Osman Gazi'nin ilerleyişine karşı Bizans'ın;

- I. Balkan topluluklarından yardım isteme,
- II. Osmanlı Beyliği'ne karşı güçlü bir ordu ile mücadele etme,
- III. İlhanlıların desteğini alarak Osmanlıları Anadolu üzerinden baskı altına alma

politikalarından hangilerine yöneldiği savunulamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

8. Osmanlı Beyliği'nin ilk dönemlerine ilişkin Mehmet, Batuhan ve Oğuzhan arasında geçen konuşmada yer alan;

- I. **Batuhan:** Beyliğin ilk dönemlerinde Bizans'la iyi ilişkiler kurulmuştur.
- II. **Oğuzhan:** Osman Gazi'nin Türkmenlerin ve Ahilerin desteğini alması kısa sürede güçlenmesine imkân tanımıştır.
- III. **Mehmet:** "Fetheden, fethettiği yerin sahibidir." anlayışına yer verilmesi beyliğin egemenlik alanının genişlemesinde etkili olmuştur.

görüşlerinden hangilerinin doğruluğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

9.

Verilen haritaya göre;

- I. Bizans'ın Anadolu'da toprağının kalmadığı,
- II. Osmanlı'ya karşı Türkmen beyliklerinin ittifak yaptığı,
- III. Osmanlıların Karadeniz, Marmara ve Ege Denizi ile sınırlı hâline geldiği

yardımlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

10. Osmanlıların, Bizans ve Bulgar kuvvetleriyle yapılan savaş sonucu Edirne'yi ele geçirmeleri aşağıdaki gelişmelerden hangisiyle ilişkilidir?

- A) Koyunhisar Savaşı
- B) Sazlıdere Savaşı
- C) Maltepe Savaşı
- D) Çirmen Savaşı
- E) Niğbolu Savaşı

11. Kuruluş devrinde birçok tarikat mensubu dervişin önderliğinde başlayan ilk iskân hareketleriyle Osmanlıların, aşağıdakilerden hangisine yer verdikleri savunulamaz?

- A) Yeni alınmış yerlere Türkmenlerin yerleştirilmesine
- B) Balkan topraklarında vakıf tesislerinin kurulmasına
- C) Balkanlar'da yaşayan toplulukların yaşamlarını eskisi gibi sürdürmelerine imkân tanınmasına
- D) Balkanlar'da idari, adli, mali alanlarda teşkilatlanma çalışmalarına
- E) Karamanoğulları'na karşı Balkan uluslarının desteğinin alınmasına

1. 1281 - 1326 yıllarında Kayı Boyu reisi olan Osman Bey Dönemi'nde aşağıdakilerden hangisi görülmemiştir?

- A) Bizans tekfurlarıyla mücadelelerin yaşanması
- B) Koyunhisar Savaşı'nda Bizans'ın yenilmesi
- C) Karacahisar ve Bilecik'in beyliğin merkezi yapılması
- D) Osmanlılara ait ilk paranın bastırılması
- E) Yaya ve müsellemler birliklerinin kurulması

2. Osman Gazi Dönemi'nde;

- I. Koyunhisar Zaferi ile Osmanlılara İzmit yolunun açılması,
 - II. Bursa'nın kuşatılması,
 - III. Karesioğulları Beyliği'ne son verilmesi
- gelişmelerinden hangilerinin görüldüğü savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

3. Fahrüddin İskenderî ile anılan Osman Gazi'nin;

- I. Türk töresinde olan "Fetheden fethettiği yerin sahibidir" anlayışı gereği ele geçirilen yerleri kardeşi, oğulları, silah arkadaşları ve amcalarına "dirlik" olarak verme,
 - II. uçlardaki Türkmenler üzerinde büyük nüfuza sahip olan Ahilerin gücünden yararlanma,
 - III. İlhanlılarla mücadele ederek Anadolu'daki siyasal otoriteyi Selçuklulara bırakma
- tutumlarından hangilerine yer verdiği savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

4. I. Mudanya ve Orhanlı'nın ele geçirilerek Bizans'ın Bursa ile bağlantısının kesilmesi
II. İpek üretim ve ticaret merkezi olan Bursa'nın başkent yapılması
III. İznik'in fethedilmesi

Verilen gelişmelerden hangileri Orhan Gazi Dönemi'ne ilişkindir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

5. 1329'da Osmanlılarla Bizans arasında yaşanan Palekanton (Maltepe) Savaşı'na doğrudan neden olan gelişme aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İpek ve ticaret merkezi olan Bursa'nın Osmanlı başkenti yapılmasına Bizans'ın tepkili olması
- B) Bursa'nın Osmanlı'dan geri alınması için Bizans'ın saldırıları
- C) Osmanlıların İznik'i kuşatmaları
- D) Koyunhisar Savaşı'nda Bizans'ın aldığı yenilgiyi telafi etme çabası
- E) Bizans İmparatoru III. Andronikos'un Bizans'a bağlı tekfurları motive etme çabası

6. Maltepe Savaşı sebebiyle kuşatması kaldırılan İznik, Bizans'ın mağlup edilmesinin ardından yeniden kuşatılmış ve 1331'de Osmanlı'ya teslim olmuştur. Şehri teslim alan Orhan Bey, isteyenlerin şehirden ayrılabilmesini, isteyenlerin de cizye (baş vergisi) ödemek şartıyla kendi inanç, adet ve törelerini aynen koruyup yaşamlarını sürdürebileceklerini bildirmiştir.

Orhan Bey'in bu tutumu Osmanlıların;

- I. hoşgörülü yönetim,
- II. iskân siyaseti,
- III. sancak usulü

anlayışlarından hangilerine önem verdiklerini gösterir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) II ve III

7. Kayı Boyu Anadolu'da;

- I. Ahlat,
- II. Karacadağ,
- III. Söğüt

bölgelerinden hangilerinde bulunmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

8. I. Bursa'nın fethi
II. Koyunhisar Savaşı
III. Maltepe Savaşı
IV. İznik'in fethi
V. İzmit'in fethi

Osmanlıların kuruluş yıllarına ait verilen gelişmelerden hangileri yer değiştirirse kronolojik sıralama doğru olur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve IV
D) III ve IV E) III ve V

9. Kuruluş yıllarında Kayı boyuna bağlı Osmanoğulları aşağıdaki siyasal otoritelerden hangisiyle doğrudan mücadele etmemiştir?

- A) Bizans İmparatorluğu'yla
- B) Bizans'a bağlı tekfurlarla
- C) İlhanlı Devleti'yle
- D) Karesioğulları Beyliği'yle
- E) Balkan uluslarıyla

10. Osman Bey, zamanla Bizans'ın iç karışıklıklarından ve tekfurların kendi aralarındaki mücadelelerden faydalanarak fethettiği topraklarda güçlenmeye başladı. Bu fetihlerde cihat ve gaza anlayışıyla hareket etti.

Osman Bey'in bu tutumları aşağıdakilerden hangisinin göstergesi olamaz?

- A) Siyasal çıkarlarını koruduğunun
- B) Alpler, Gaziler gibi din savaşçılarından yararlandığının
- C) Türkmenlerin desteğini almayı önemseydiğinin
- D) Divan-ı Hümayûn'a işlerlik kattığının
- E) Bizans ve tekfurlarla mücadeleye öncelik verdiğinin

11. Orhan Gazi'nin Bursa'yı fethetmesi ile;

- I. Bursa'nın başkent yapılması,
- II. İpek yolu üzerinde olmasının da etkisiyle Osmanlıların Bursa merkezli ekonomisinin canlanması,
- III. İskân siyaseti gereği şehre getirilen Türkmenler ile Bursa'nın Türk - İslam kimliği kazanması

durumlarından hangileri arasında ilişki kurulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

12.

Bu haritaya göre, aşağıdaki genellemelerden hangisine ulaşamaz?

- A) Ege'deki Midilli, Sakız gibi adaların Bizans'ın elinde olduğu
- B) Bizans'ın Güney Marmara'daki egemenliğine son verildiği
- C) Osmanoğulları Beyliği'nin Türkmen beylikleriyle sınırının olduğu
- D) Balkanların tamamında Bizans'ın egemen güç olduğu
- E) Osmanlı Devleti'nin Karadeniz - Marmara - Ege denizleri ile sınırlarının olduğu